

2024 yılın en iyileri

farukşüyük
faruksuyun@nbe.com.tr

mehmet gün ile hukuk, umut ve toplumsal dönüşüm üzerine adaletin temeli güvendir

Avukat Mehmet Gün'ün, KİTAP dergisi 2024 Yılın En İyileri İş Dünyasında İlham Veren Öyküler Kitabı ödülünün de sahibi olan Bozkır'dan Dünyaya Avukat Olmak isimli eseri, bozkırdan dünyaya açılan bir hukukçunun vizyonu aynı zamanda... Bağımsız düşünce kuruluşlarından yargı reformuna, güven krizinden ekonomik sürdürülebilirliğe kadar Türkiye'nin temel meselelerine çözüm önerileri sunan Mehmet Gün ile ilham verici bir söyleşi...

BAĞIMSIZ ve tarafsız düşünce kuruluşları, toplumsal dönüşümün mihenk taşı olabilir mi? Avukat Mehmet Gün'e göre evet. On yılı aşkın süredir yargı reformu ve hukukun üstünlüğü konularında çalışmalar yürüten Gün, Daha İyi Yargı Derneği'nin kurucusu ve başkanı; İstanbul Tahkim Derneği'nin de kurucusu ve yüksek istişare kurulu başkanlığını sürdüren; TÜRKONFED Başkan Yardımcısı, Anayasa Komisyonunun başkanı olan Mehmet Gün, sivil toplumun sadece fikir üretmekle kalmaması, bu fikirlerin politika düzeyinde de karşılık bulması için çalışması gerektiğine inanıyor.

Mehmet Gün, Bozkır'dan Dünyaya Avukat Olmak isimli eseriyle KİTAP dergisi 2024 Yılın En İyileri İş Dünyasında İlham Veren Öyküler Kitabı ödülünün de sahibi.

"Bağımsız ve tarafsız düşünce kuruluşları, toplumsal dönüşüm ve demokratikleşme süreçlerinde kritik bir rol oynar. Bu kurumlar, siyasi partiler ve toplum arasında köprü

Faruk Şüyük (solda) ve Mehmet Gün

görevini üstlenirken, özgür düşünce ve kolektif akıl yoluyla köklü çözümler üretebilirler" diyen Av. Mehmet Gün ile gerçekleştirdiğimiz sohbet, tam da bu misyonun önemini gözler önüne seriyor. Türkiye'nin hukuk sisteminden medya kutuplaşmasına, güven eksikliğinden ekonomik sürdürülebilirliğe kadar geniş bir yelpazede ele aldığımız konular, bir düşünce kuruluşunun ülkenin geleceğini nasıl şekillendirebileceğine dair ufuk açıcı bir yol haritası sunuyor.

Mehmet Gün, Daha İyi Yargı Derneği'nin bağımsız ve siyaseten tarafsız duruşunun özellikle 2023 seçimleri öncesinde güçlendiğini, şimdi ise hedeflerinin siyasi partilerden fikirlerinin ve ürettikleri çözümlerin hayata geçirilmesi noktasında somut taahhütler almak olduğunu vurguluyor:

"Daha İyi Yargı Derneği olarak 2023 seçimlerinden önce başarılı çalışmalar yaptık. Hem iktidar hem muhalefet nezdinde fikirlerimizi paylaştık, bizi tanıdılar. Önde gelen bütün siyasi partiler nezdinde bağımsız ve siyaseten tarafsız bir düşünce kuruluşu olduğumuz profilimizi yerleştirdik. Bunu daha da güçlendirmek istiyoruz. Çözüm önerilerimizi daha derinlemesine anlatmak

ve hayata geçirilmesi konusunda onlardan onlardan taahhütler alma noktasına doğru ilerlemek, çözümlerimizin siyasi partilerin politikalarına girmesini sağlamak istiyoruz. Aynı zamanda diğer STK'larla bağlarımızı ve işbirliklerimizi geliştirmek istiyoruz. Uluslararası alanda çalışmalarımız ile Avrupa Konseyi'nin Venedik Komisyonu ve Avrupa Birliği'nin bürokratları ve politikacıları nezdinde siyaseten tarafsız bir düşünce kuruluşu olduğumuzu tescilledik. Bunu daha da güçlendirmek ve keza uluslararası alanda fikirlerimizi ve çözüm önerilerimizi uluslararası alanda tartışarak geliştirmek istiyoruz."

Mehmet Gün, hukuk eğitimi ve yargı sistemine yönelik düşüncelerini detaylandığında, temel odak noktalarının hukuk eğitimiyle yetişen insan kaynağının kalitesini artırmak olduğunu söylüyor. Hukuk eğitiminin doğrudan yargının kalitesine etki ettiğini vurgulayan Gün, önerdikleri yeni kariyer planı kanunu taslağını şöyle anlatıyor:

"Bizim hukuk eğitiminin nasıl olması gerektiği konusunda da fikrimiz var. Ancak hukuk eğitiminin hedefini tanımlayarak

"hukuk ve ekonominin birbirinden ayrı düşünülmemeyeceği bilincini toplumda yaygınlaştırmamız gerekiyor"

MEHMET GÜN, Türkiye'nin yargı sistemindeki reform ihtiyacına dair güçlü bir vizyon ortaya koyuyor. Ülkenin temel sorunlarının başında hukukun üstünlüğü ve temsilde adalet geldiğini vurgulayarak şöyle diyor:

"Hukukun üstünlüğü ve temsilde adalet sağlamak için, toplumda genel bir bilinç oluşturmak gerekiyor. Bu konuda sivil toplum kuruluşları ve iş dünyasının desteğini kazanmak hayati önem taşıyor. Ayrıca mesajlarımızın daha geniş kesimlere ulaşması için iletişimimizi daha etkin hale getirmeye ve uluslararası alanda da daha fazla tanınırlık sağlamaya çalışacağız. En önemli mesajımız hukuk ve ekonominin birbirinden ayrı şeyler olmadığı, refahımızı artırmanın yolunun hukuka bağlı olduğu. Bu mesajı ve bilinci epeyce yaydık. Bu sıralar iş dünyası bunun çok farkında ve ekonomi için hukuk talep ediyorlar. Bu mesajı daha fazla insana erişirmek ve kamuoyu bilincine tam olarak yerleştirmek için çalışmaya devam edeceğiz. Çünkü hukuk, ekonomik ilişkileri ve sonuçlarını doğrudan belirleyen temel bir yapı. Bu bilinçle daha adil ve verimli bir toplum yaratmak için karşımıza çıkacak zorluklardan yılmadan, elimizden gelenin en iyisini yaparak çalışmaya devam edeceğiz."

eğitimcilerin o hedefe yönelmelerini sağlamak istiyoruz. Yargı insan kaynaklarını hukuk eğitimi temin ediyor. Hukuk eğitiminin nasıl gelişmesi gerektiği konusunda sağlam fikirlerimiz var. Bunları kısaca şöyle özetleyebilirim:

Hukuk mesleklerinde görev yapanların iyi gelişmesini sağlayacak bir Yeknesak Hukuk Meslekleri Kariyer Planı ve buna ilişkin kanun taslağı oluşturduk. Hakim savcı ve avukatların hem pratiğe hem de teoriye hakim olarak gelişeceği ve her birinin diğerine denk olarak ilerleyeceği bir kariyer planı geliştirdik. Mesleğinde yargıtay üyeliği aşamasına gelmiş olan hukukçuların aynı zamanda hukuk fakültelerinde öğretim üyeleri haline gelmelerini de arzu ediyoruz. Hem gerçek hayatı hem teoriyi bilen insanlar, öğretim üyeleri olduğunda hukukumuzu geliştirme konusunda da ileri gidebileceğinizi düşünüyoruz. Akademisyenlerle pratiisyenlerin birbirlerinden ayrı kullarlar da birbirlerinden habersiz gelişmelerini doğru bulmuyoruz. Şimdiki sistemin zayıf yönünü böyle bir dönüşümden geçirmek istiyoruz.

Mehmet Gün ile sohbetimizin bir diğer önemli gündem maddesi Türkiye'deki medya kutuplaşması ve bunun yarattığı olumsuz etkileri. Gün, medyanın mevcut durumunu şöyle değerlendiriyor:

Medyada kutuplaşma, mesajlarımızı iletme konusunda sıkıntı yaratıyor; sesimizi halka duyurmakta zorlanıyoruz. Oysa bu kadar sorunun olduğu bir ortamda bizim söylediklerimizin ve yenilikçi çözümlerimizin öne çıkması,

medyada daha fazla yer bulması lazım. Biz siyasi bir tavı almıyoruz ve siyasi söylemlerde bulunmuyoruz. Mesela: 4-5 sene süren bir davayı üç dört ayda bitirmek mümkündür, diyoruz. Bu memleketimizin ciddi bir sorunu olduğuna göre medyanın da bunu konuşması lazım; ama pek nadir konuşuluyor. Yargıyı nasıl verimli hale getirebiliriz, nasıl daha etkin etkin nasıl olabilir? Bir hakim başına düşen dosya sayısı ülkemizde rakam olarak yüksek görünebilir ama Türkiye'deki dosyalar küçük küçük dosyalar. Bu dosyalar daha hızlı ve etkili olarak nasıl sonuçlandırılabilir? Bu yapılrısa iş dünyası aktörlerinin birbirine güveni nasıl artır? Bunları konuşmamız gerekiyor.

Örneğin, işletmelerimiz yüzde doksandan fazlası aile işletmeleri. Bu bir bakıma güzel ama öbür taraftan da

aile işletmelerinde kurumsallaşma çok zayıf. Kurumsallaşmanın zayıf olduğu yerde de KOBİ'ler küçük kalıyorlar. Neden kurumsallaşmıyorlar? Çünkü kurumsallaşabilmesi için profesyonel yönetici getirmesi lazım. Profesyonel yönetici getirmelerinin önünde yargıdan kaynaklanan şöyle bir engel var. Emniyeti suistimal, müşterilerin çalışması, şirketlerin içinin boşaltılması gibi durumlarda yargı buna hızlı müdahale etmiyor. Yapının yanına kâr alıyor. Oysa profesyonel yöneticilerin işe alınmasında ve etkin çalışmasında güven faktörü çok önemli. Yargının hızlı ve etkin karar alamaması, işletmelerde profesyonel yöneticilerin istihdamını kısıtlıyor ve bu da kurumsallaşmanın önünü kesiyor. Bu konuda EKONOMİ Gazetesi ile yaptığımız çalışmalar çok değerli."

Gün, Türkiye'de toplumun geneline

ayrılan güven eksikliğini anlatmaya devam ediyor:

"Güven eksikliği, ekonomik ve sosyal ilişkilerimize derin zararlar veriyor. Örneğin yurt dışında bir otelde oda numaranızı söylemeniz hesabınızın odaya yazılması için yeterli iken, Türkiye'de her durumda imzalı bir belge isteniyor. Çünkü temel bir güven sorununuz var. Bu güven sorununun çözümü ise ancak etkin ve tarafsız bir yargı sistemiyle mümkün. Yargı toplumda güveni tesis edebilirse, ekonomik ilişkilerimiz de daha sağlıklı ve verimli olacaktır."

Bizim vicdani değerlerimiz çok yüksek. Fakat bunları gerçekleştirme kapasitemiz çok düşük. İdeallerimiz çok yüksek ama bunları gerçekleştirme kapasitemiz çok düşük. Toplumun vicdanının aynası yargı. Yargının görevini yapma kapasitesi düşük. Eli kolu bağı. Öyle olunca değerlerimizin yüksek ama gerçeklerimiz güvensizlik üzerine kurulu."

Mehmet Gün'ün sohbetimizde çalışmalarını anlatırken ortaya koyduğu vizyon, yalnızca hukukun üstünlüğünü ve temsilde adaleti sağlamayı değil, aynı zamanda toplumsal güveni yeniden inşa etmeyi hedefliyor. Bu hedeflere ulaşmak için herkesin, bireylerden sivil toplum kuruluşlarına, iş dünyasından akademisyenlere kadar ortak bir sorumluluk üstlenmesi gerekiyor. Daha adil, daha güvenli ve daha güçlü bir toplum için birlikte çalışmalıyız. Ve tabii ki Mehmet Gün'ün bir başucu kitabı niteliğindeki Bozkr'dan Düşünceye Avukat Olmak isimli kitabını muhakkak okumalıyız.

"kitabımla hiç tanımadığım insanlardan, hayatlarına dokunduğum ve umut verdiğim yönünde mesajlar aldım"

MEHMET Gün ile gerçekleştirdiğimiz sohbet, Anadolu'nun küçük bir köyünden dünyaya açılan bir çocuğun ilham verici hayat hikâyesine de dokunuyor. "Bozkr'dan Dünya'ya Avukat Olmak" adlı kitabını yazma sürecini anlatırken, yazmanın kendisi için âdeta bir iyileşme aracı olduğunu dile getiriyor.

"Kitabı yazmak benim için de çok yararlı oldu. Kendi içimde zorlukların travmaları ile çok derin bir hesaplaşma süreci yaşadım. Geçmişte yaşadığım birçok zorluğu yeniden hatırlayıp onlarla yüzleştim. Bu süreçte yaşadığım duygusal ve zihinsel iyileşme inanılmazdı. Bu kitabı yazarken kendi kendimi sağalttım diyeyim. Travmalarımlı sağalttım."

Kitap yayımlandıktan sonra hiç tanımadığım insanlardan hayatlarına dokunduğum ve umut verdiğim yönünde mesajlar aldım. Bu benim için çok büyük bir mutluluk ve motivasyon kaynağı oldu. Yazdığım hikâyelerin başka hayatları olumlu etkilediğini görmekten daha güzel bir şey olamazdı. İyi ki diyorum

bu kitabı yazmaya girişmişim. Sonra böyle bir eser ortaya çıkmış. Bir de ödül verdiniz ya, uçtum yani."

Bir dostum da söylemişti "Mehmet, çocuklarına bırakabileceğin en iyi miras bu kitaptır" demişti. Çok doğru söylediğini şimdilerde anlıyorum. En büyük mirasım bu kitap. Sadece kendi çocuklarıma değil, akrabalarıma, köylülerime, hemşehrilerime."

Kitabın adı nereden geliyor?

"Bozkr, benim doğduğum ilçenin adı."

Kitapta hem umut var, en çok ihtiyacımız olan şey...

"Aynen öyle düşünüyorum. Hiçbir şey yapamayız, mahvolduk, her şey çok kötü dememeli, çaresizliğe kapılmamalıyız. Her zaman umut vardır. O umut, insanın, herkesin içindedir ve kişinin karşısına çıkan zorlukları aşma iradesidir. Bu kitap, benim benzerim olan sıkıntılar içinde bir çıkış yolu arayışlarını büyük başarılarla eşmek için umutlarını yeşertecek kabuklarını kırmalarına yardımcı olacaktır."

